KOMISSION KIINTIÖESITYS 2024
TALOUDELLISET SEURAUKSET
SUV 2023 EDUSKUNTA, TJ. KIM JORDAS/SAKL

KUVAT: MARKKU SAIHA/SAKL

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KOMISSION EHDOTUS VUODELLE 2024

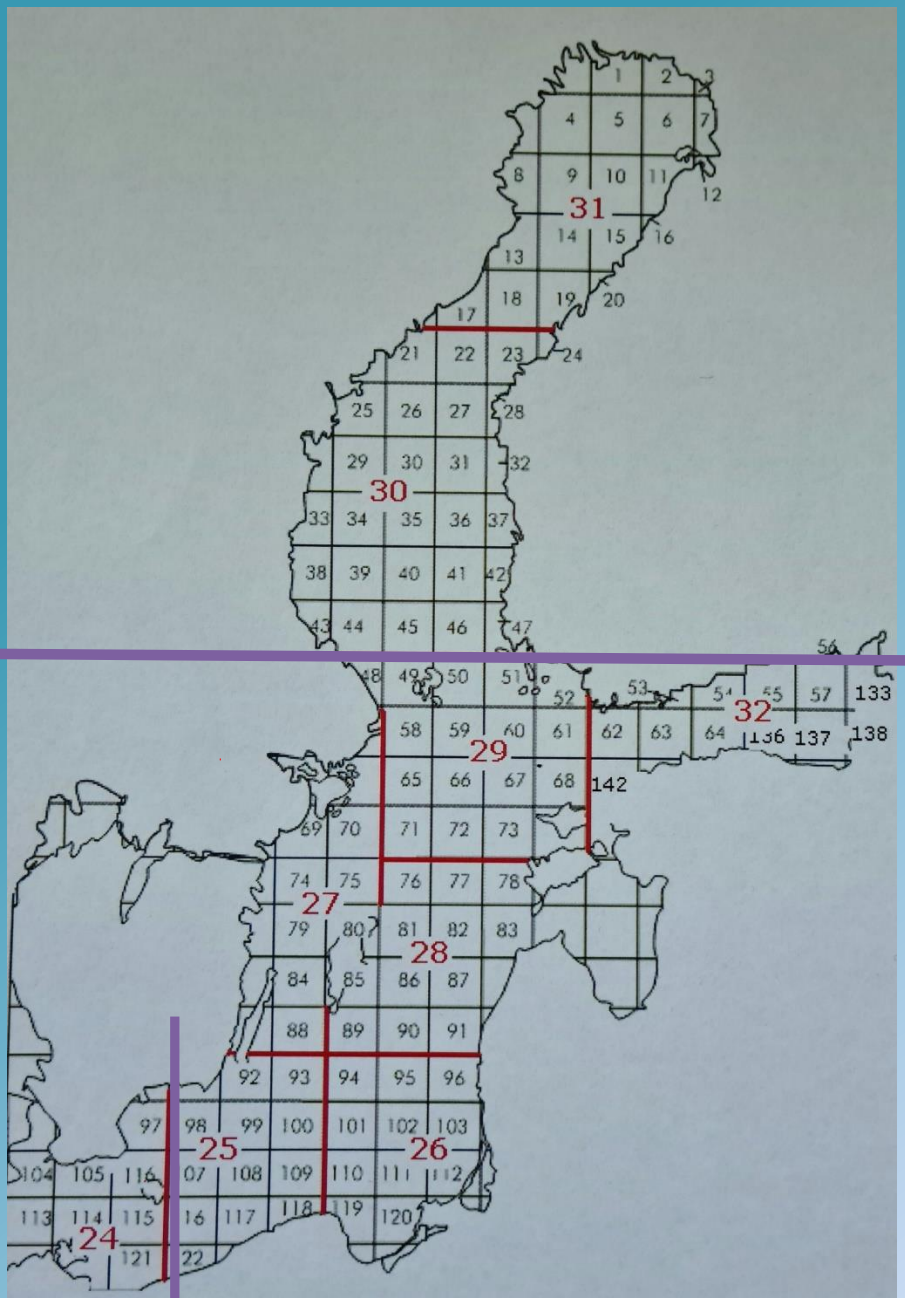

Pohjanlahden silakka

0-kiintiö! (suunnattu)

Keskinen silakka

0-kiintiö! (suunnattu)

(huom. Riianlahti oma kiintiö)

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KOMISSION EHDOTUS VUODELLE 2024

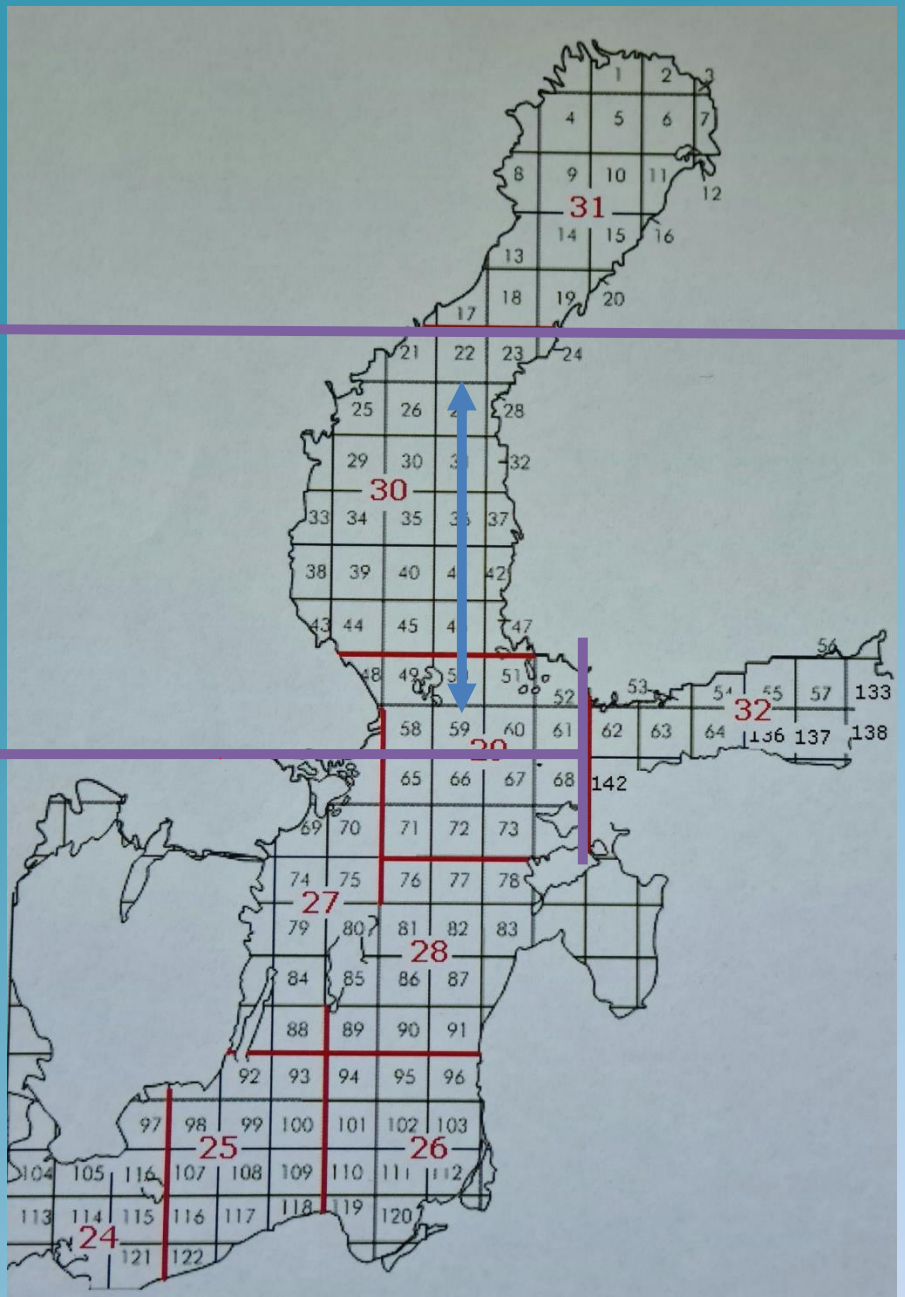

Lohen kalastus kielletty

osa-alueet 29N ja 30!

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

SILAKKA – MONIPUOLISTA KÄYTTÖÄ – USEITA MARKKINOITA!

Silakan ja kilohailin käyttö vuonna 2021

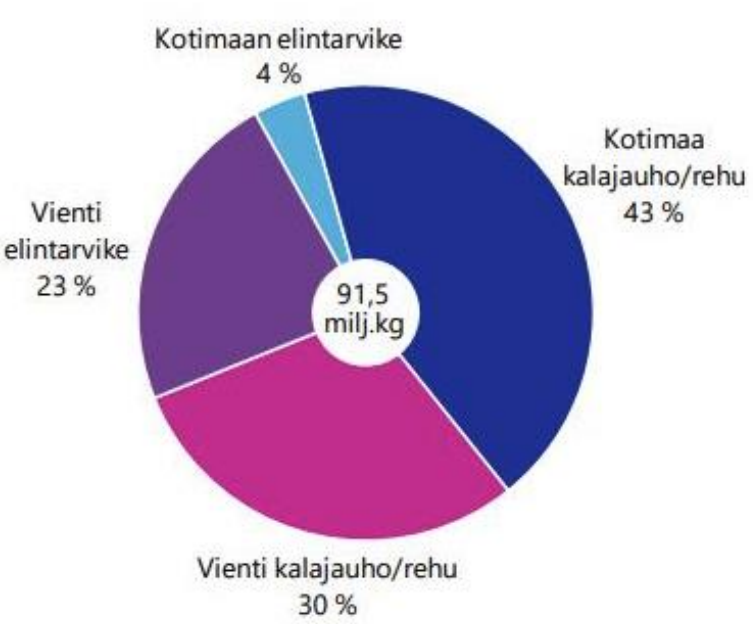

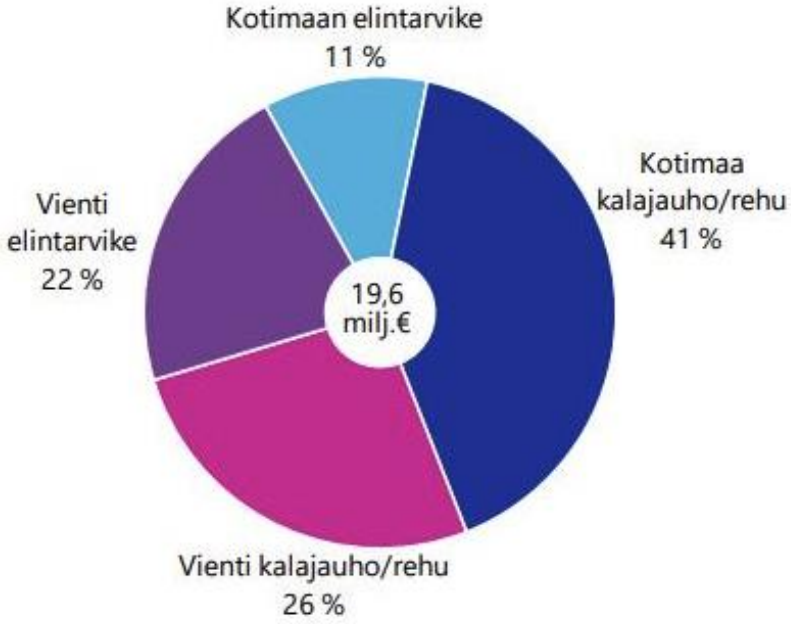

Lähde: Luke.

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

SILAKKA – MONIPUOLISTA KÄYTTÖÄ – USEITA MARKKINOITA (LÄHDE: LUKE)

- Noin 25 % elintarvikkeeksi (kolmannes arvosta), tuoreena tai pakasteena, kotimaa ja vientiin, mm. Ukrainaan
- Loput pääosin kalajauhoksi, turkiseläinten rehuksi tai pakasteena kalojen rehuksi
  - Suurin osa kalajauhon raaka-aineeksi Suomeen (Kasnäs), Viroon ja Tanskaan, kalajauho käytetään mm. kalarehun raaka-aineena (kirjolohi)
  - Suomessa toinen kalajauhotehdas 2023 (Kaskinen)
  - Turkiseläinten rehuosuus vuonna 2023 alle 10 % kokonaisvolyymista!

- Vajaa puolet silakasta ja kilohailista kotimarkkinoille
- Reilut puolet vientiin

TAVOITTEENA ELINTARVIKESILAKAN TUOTANNON LISÄÄMINEN

- Kalastuselinkeinon tavoitteena on, että saaliista saadaan:
  - mahdollisimman korkea hinta;
  - että kalastus tapahtuu kustannustehokkaasti ja laadukkaasti, ja
  - että saalis hyödynnetään täysimääräisesti.

  Silakkasaaliin hyödynnetäänkin Suomessa monipuolisesti ja yhä suurempi osa saaliista käytetään elintarvikkeeksi suoraan tai raaka-aineen osana elintarviketuotannon ketjussa kotimaassa tai vientiin.

- Silakkasaaliin käyttö suoraan elintarvikkeeksi (esim. fileeksi) riippuu kulloisenkin saaliin koostumuksesta:
  - kalojen koosta ja laadusta;
  - markkinatilanteesta (hinnasta ja kysynnästä). Silakka on maailmanmarkkinatuote, kalastus toimii ilman tuotantotukea.

  Jalostusteollisuuden prosessitekniikka edellyttää usein, että kalojen koko on riittävä, jotta toiminta olisi kustannustehokasta.

KALASTUSMUODOT 2000-LUVULLA

- Troolikalastusta avomerellä ja saaristossa
  - osuus vaihdellut vuosittain, 88–97 prosenttia kokonaissaaliista, keskimäärin 95 %
  - saalis puretaan ja lajitellaan eri käyttötarkoituksiin
- Rysäkalastusta, pääosin Saaristomerellä, osin Merikarvian alueella ja Merenkurkussa
  - osuus vaihdellut vuosittain, 11–3 prosenttia kokonaissaaliista, keskimäärin 5 %. Silakkarysäpaikkojen määrä Saaristomerellä vähentynyt: 850 kpl (80-luku), nyt alle 200 kpl
  - saalis puretaan ja lajitellaan eri käyttötarkoituksiin
- Pienimuotoista verkkokalastusta pitkin rannikkoa
  - Saalis puretaan elintarvikekäyttöön

Osuuksiin vaikuttanut monet asiat; kiintiön koko, kalan markkinatilanne/kysyntä, kalastuskapasiteetti, käytettävissä olevat kalastusalueet, kalan vastaanotto, kalastuksen kannattavuus ja alan yleinen kehitys (ammattikalastajien väheneminen, ikärakenne ja alan keskittyminen).

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KALASTUSKAUDET

- Troolikalastusta avomerellä ja saaristossa
  - pääasiallinen kalastuskausi tammikuusta juhannukseen
  - ja syyskuun puolivälistä jouluun
  - saalis puretaan ja lajitellaan eri käyttötarkoituksiin
- Rysäkalastusta, pääosin Saaristomerellä, Merikarvian alueella ja Merenkurkussa
  - Pääasiallinen kalastuskausi huhtikuun lopulta juhannukseen
  - saalis puretaan ja lajitellaan eri käyttötarkoituksiin
- Pienimuotoista verkkokalastusta pitkin rannikkoa
  - Saalis puretaan elintarvikekäyttöön

Kalan toimiva arvoketju (jalostus & kauppa) edellyttää mahdollisimman tasaista raaka-aineen saantia

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

TÄRKEIMMÄT KALASATAMAT

Suomen merialueen kaupallisen kalastuksen saalis 87 miljoonaa kiloa 2022

Tärkeimmät purkusatamat

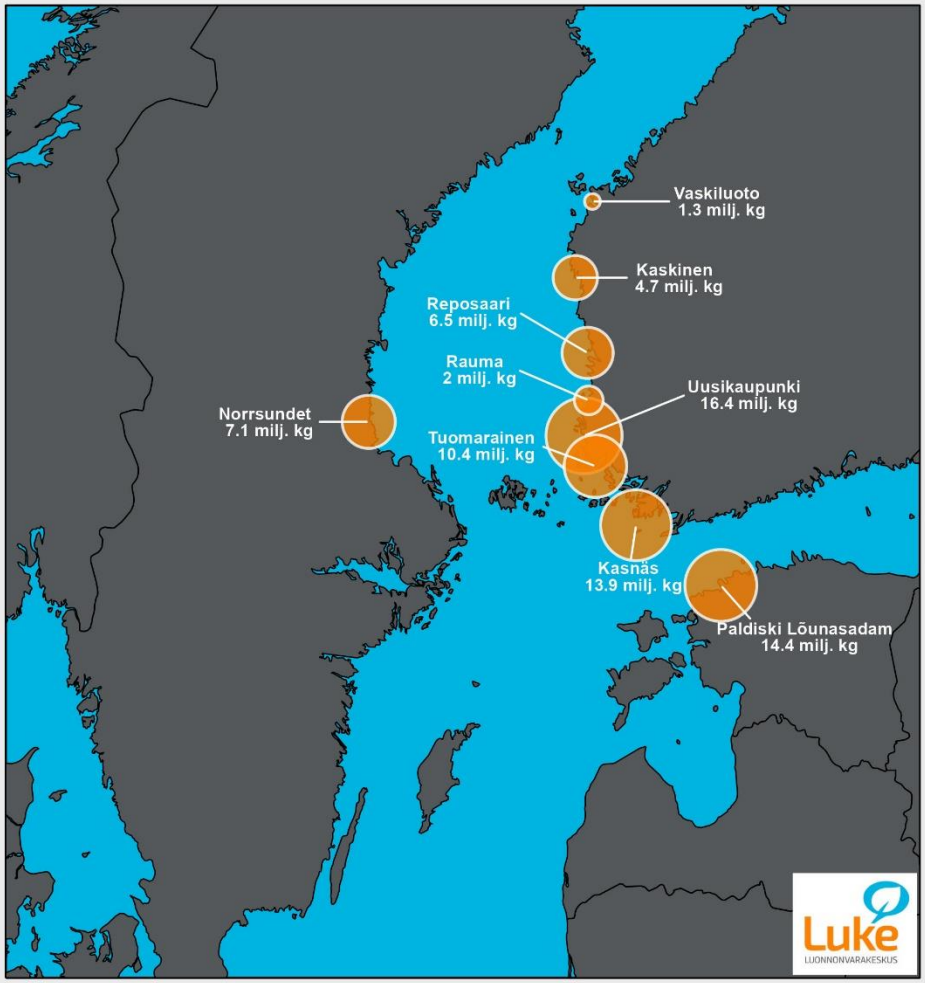

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

LUKE TEHNYT SELVITYKSEN 0-KIINTIÖN TALOUDELLISISTA VAIKUTUKSISTA

- Silakkasaalis 2022 oli 68 000 tonnia = 15 miljoonaa euroa
- Kilohailisaalis 2022 oli 14 000 tonnia = 3 miljoonaa euroa
- Silakkaa kalastaneita kalastajia (ammatinharjoittaja tai yritys) oli 235 vuonna 2022
  - 33 harjoitti troolikalastusta
  - 59 rysäkalastusta
  - 99 verkkokalastusta
- Trooliyritysten (2021) henkilöstömäärä 82

Kielto koskettaa yli 300 kaupallista kalastajaa

- Jalostusyrityksissä silakka työllistää noin 100 henkilöä vuodessa
- Kerrannaisvaikutukset muilla aloilla? Kuljetukset, huolto ym.

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET (LÄHDE: LUKE)

- Silakka Suomen kalastuksen tukijalka ja myös tärkeä osalle Suomen jalostusteollisuutta
- Silakka v. 2022 oli 80 % merikalastuksen saaliista (arvosta 55 %), silakka ja kilohaili yhteensä 95 % merikalastuksen saaliista

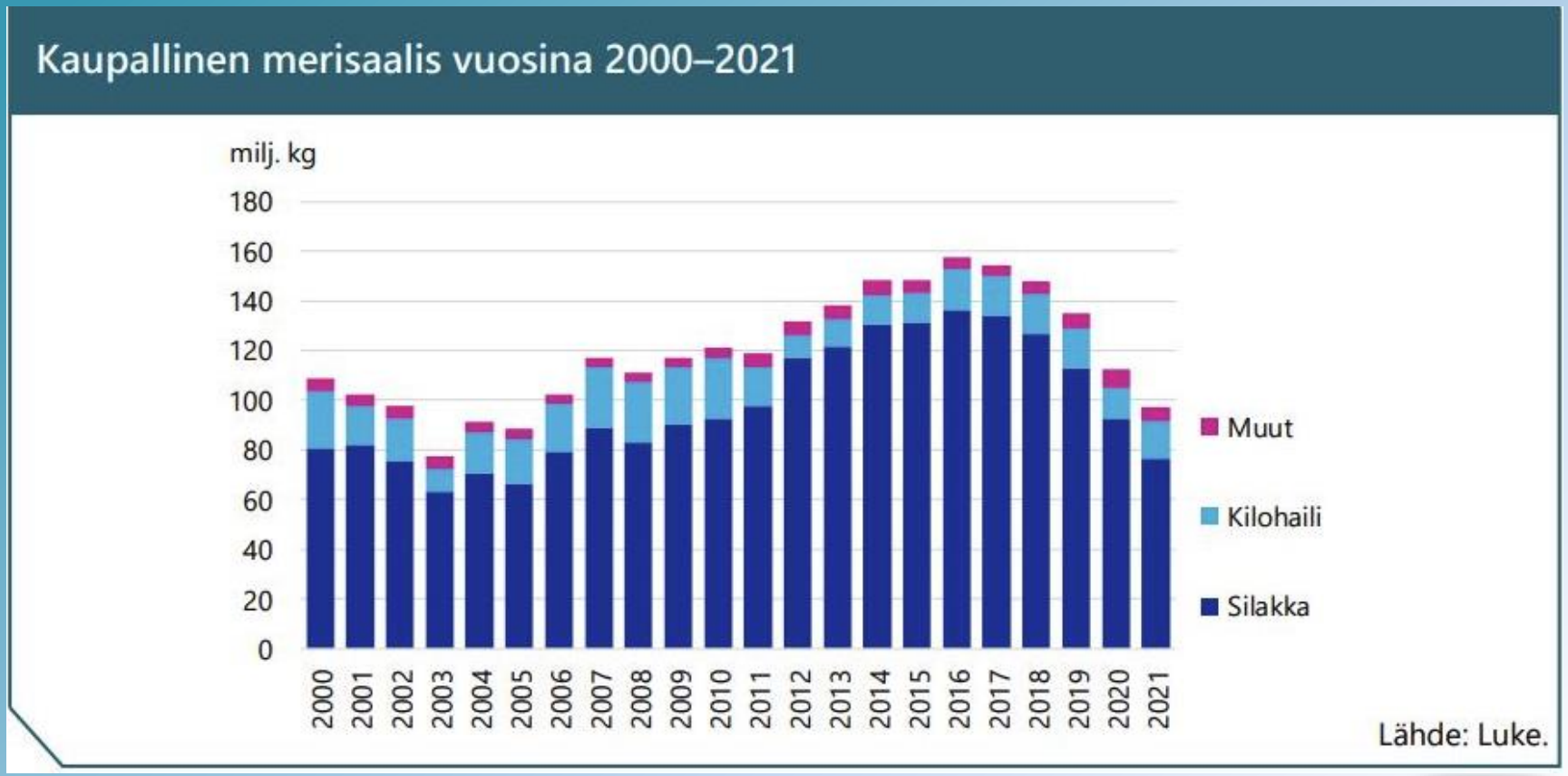

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET (LÄHDE: LUKE)

- Silakan menetetty tuottaja-arvo kalastajille noin 15 miljoonaa euroa
- Kalajauho- ja jalostusyritysten menetetty liikevaihto noin 55 miljoonaa euroa

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET (LÄHDE: LUKE)

Lohi – tärkeä laji rannikkokalastukselle!

- - Suomen lohisaalis 2022 oli 153 tonnia, arvo 1,3 miljoonaa euroa
- - 31 % arvosta pyydettiin esitetyllä kieltoalueella
- - esitetyn kieltoalueen saalis 47 tonnia ja tuottaja-arvo 0,4 miljoona euroa
- - lohen pyytäjiä ko. Alueella yhteensä 63, näistä 16 sai yli 1 000 kiloa
- - tärkeä tukijalka alueen rannikkokalastukselle. Kalastajia, jotka kalastavat sekä lohta että silakkaa
- - rannikkokalastukseen panostettu viime vuosina (PU-rysät, karkottimet, tilat, suoramyynti ym.

TALOUDELLISET VAIKUTUKSET – MUUTA

- Vaikuttaa yritysten, kaluston ja käyttöoikeuksien arvoon – jo tämä epävarmuus tällä hetkellä!
- Vaikuttaa uusien kalastusyrittäjien rekrytointiin ja työvoimaan saantiin
- Kalasatamat jäävät ilman käyttöä
- Vaikuttaa tulevien investointien tukikelpoisuuteen kun vaadittavia pyyntipäivä ei kerry
- Vaikuttaa meripätevyyksiin kun tarvittavia meripäiviä ei kerry

KOTIMAISEN KALAN TARJONTA HEIKKENEE ENTISESTÄÄN!

- **Kuluttajille ja asiakkaille** ei ole tarjolla silakkaa, eikä silakkatuotteita!
- Itämeren lohen tarjonta kuluttajille heikkenee merkittävästi
- Järjestetäänkö Silakkamarkkinoita ilman silakkaa?
- Silakkaa koskevat kehittämistoimet, tuotekehitys ym. jäihin?
- Vaikuttaa välillisesti kielteisesti muuhun rannikkokalastukseen ja sitä kautta muun kalan tarjontaan

Ruokakuvat: Pro Kala

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND

KIINTIÖIDEN VOIMAKAS LEIKKAAMINEN VAIKUTTAA JO RAJUSTI TALOUDELLISESTI

- Kiintiöiden (ICES neuvonanto) voimakas leikkaaminen (20 – 50 %) vaikuttaa jo voimakkaasti talouteen
- Toimijakohtaiset kiintiöt riittävät vain lyhyen ajan – toimijakohtaiset erot suuret; viikoista kuukausiin
- Kalaa vastaanottavien laitosten toimintaan voi tulla muutoksia
- Johtaako (kiintiöiden) käyttöoikeuksien myyntiin? Kuka ostaa – minne menevät?
- Johtanee konsolidointiin/keskittymiseen kalastuksessa/vastaanotossa

KIITOS!

SUOMEN AMMATTIKALASTAJALIITTO RY
FINLANDS YRKESFISKARFÖRBUND